

Erdi BATUR
Emekli Vali

PARİS Gezi Notları

30 Mayıs 2013 günü İstanbul'daki evimizden ayrılarak Sabiha Gökçen havalimanına geldik. Havalimanı geniş bir alana yayılmış, herşeyi ile yeni, olması gereken her birim mevcut, süratli hizmet veren, görünümü güzel ve modern bir tesis. Ulaşım bağlantıları ihtiyaca cevap veren standardı yüksek yollar ile sağlanıyor.

Fazla kalabalık görünmeyen dış hatlar terminalinde eşim Ayla, oğlum Alper ile birlikte, bilet ve pasaport işlemlerinden sonra uçağa alındık. THY'nin 150 kişilik tarifeli uçağı ile saat 13:00'de havalandık. Bulgaristan, Macaristan hava sahalarından sonra İtalya üzerinden açık bir havada, bulutlar üzerinden seyir ettik.

Paris'e yaklaşırken heryeri yemyeşil ve ormanla kaplı gördük. 3.5 saat süren yolculuktan sonra Charles De Gaulle (CDG) havalimanına indik. Paris'in 30 km kuzeyinde ana havalimanlarından biri. Kent merkezine otobüs, tren ve taksi ile gidilebiliyor. Biz otobüsü tercih ettik. RATP'nın işlettiği Roissybus servisi yolcuları şehir merkezine götürüyor. Bu yolculuk 50 dakika kadar sürdü. Havalimanından şehre gelirken her taraf yeşillikler içerisinde yer yer orman alanları gördük. Güzergahta uzun bir tünelden geçtik. Seyrek yerleşik alanlar arasında büyük parçalar halinde ekili alanlar gördük. Opera binası yakınlarında indik.

Kalacağımız otel Opera binasına çok yakın bulunuyordu. Yerimizi Türkiye'de iken ayırtmıştık. La Fayette caddesinde bulunan otelimize yerleştik. Otele girdiğimiz anda bardaktan boşanırcasına kısa süreli yağmur yağdı. Şanslıydık. Yağmura yakalanmadık. Ertesi günün sabahı otelde kalvatımızı yaptıktan sonra Paris gezimize çok yakında bulunan Opera binasından başladık.

"Opera National de Paris Garnier" muhteşem bir bina. 3. Napolyon için Charles Garnier tarafından tasarlanıp 1862-1875 yıllarında yapılmış, eşsiz görünümü, yapımında kullanılan malzemelerin çeşitliliğine ve klasikten Barok'a uzanan değişik tarzlara borçlu. Dışında pek çok sütun, friz ve heykeller yer alıyor.

Binanın çeşitli bölümlerinin işlevi yapıya da yansıtılmış. Düz tavanlı fuayenin arkasındaki oditoryumun üstünde kupoların arkasında yükselen üçgen alınlık sahnenin önünü işaret ediyor.

İçeride, kırmızı yeşil trabzanlı beyaz mermerden yapılmış büyük merdiven ile mozaiklerle kaplı kubbeli tavanı ile büyük fuaye görülmeye değer. 5 katlı oditoryuma, tavanlı kontrast oluşturan kırmızı renkli kadife kumaşlar,

alçı melekler ve altın varaklarla dekore edilmiş bir renk cümbüşü hakim. Bu muhteşem binayı çok sayıda turist ziyaret etmekte idi.

La Madeleine Kilisesi: Maria Magdalena'ya ithaf edilen bu kilise göze çarpan konumu ve büyüklüğü dolayısıyla Paris'in en iyi tanınan yapıtlarındandır. Yunan-Roma üslubunda yapılan kilise heykelleri ile etkileyicidir. Napolyon askeri başarılarına adanmış bir yapı olarak inşaa edilmiş, bronz kapılardaki On Emir'in betimlendiği rolyefler, iç mekanı mermer ve yıldızlarla dekore edilmiş olması ile "İsa'nın Vaftiz Edilişi" adlı heykeli ünlüdür.

Notre Dame Kilisesi: Başka hiçbir yapı Paris'in tarihi ile bu kadar özdeşleşmemiştir. Şehrin beşiği ile de la Cité'de bütün ihtişamı ile yükselir. 1163 yılında temeli atılmış, devasal kulelerin altındaki 3 ana kapısı bulunan katedral Gotik tarzda inşa edilmiş bir şaheserdir. Çok kişinin ziyaret ettiği kiliseye girdiğimizde koro mahallinde konser verilmekte idi. Şehrin en büyük kilisesidir.

Sen Nehri : Sen Nehri'nden ayrı bir Paris düşünülemez. Paris nehir ile özdeşleşmiştir. Nehir ilk yerleşimcilerle toprak, orman, bataklık ve adaları en uygun şekilde kullanma olanağı vermiştir. Sen Nehri, şehrin en önemli nirengi noktasıdır. Mesafeler onun üzerinden ölçülür. Nehrin kuzey kesmine "Sağ Yaka", güney kesmine "Sol Yaka" diye adlandırılmış. Kent'te bütün önemli binalar neredeyse ya nehrin kıyısında ya da yakınında bulunuyor.

Invalides Bölgesi : Bölgede herşeye anıtsal bir hava hakim. Parc du Champs de Mars, Avenue de la Motte Picquet'in köşesinde bulunan Ecole Militar'ın 18. yy dan kalma binalarından başlayarak Eiffell Kulesi ve Sen Nehrine kadar uzanır. Eiffell Kulesinin etrafındaki meydanlarda Art Nouveau tarzında yapılmış lüks binalar ve pek çok büyükelçilik yer alır. Bölge gözde bir yerdir.

Eiffell Kulesi : 1889 yılındaki Evrensel Fuar'a gelen ziyaretçilerin ilgisini çekmek için yapılmış. Mühendis Gustave Eiffell tarafından tasarlanıp yapılan kule Paris'in sembolü haline gelip, yapılan yenilikler ve ışıklandırma ile daha da göz alıcı olmuş.

Kule 3 platformdan oluşuyor. 1. Platform 57m yükseklikte olup asansörle veya 360 basamak ile çıkılır. Platformda bir postane bulunuyor. 2. Platform 115m yüksekliğinde olup asansörle çıkılır. İlk platformla arasında 359 basamak bulunur. 2. Platforma kadar yürüyerek çıktık. Panoramik manzarası ile güzel bir restorantı var. 3. Platform 256m yüksekliğinde olup asansörle veya 1665 basamakla çıkılır. Kulenin zirvesi 324m yüksekliğindedir. Çelikten yapılan bu yapıtı çok sayıda ziyaretçi gezmektedir. Paris'i kuleden seyretmek ayrı bir zevk olup şehrin görünüşü harkuladadır. Kulenin altında yapıtı yapan mühendis Eiffell'in büstü bulunmaktadır.

D'orsay Müzesi : 20. yy başında Orléans Demiryolu Şirketinin Paris merkezinde biten ana istasyon olarak yapılmış, sonradan kapatılıp 1986 yılında müze olarak açılmıştır. 1848-1914 yılları arasındaki dönemde, zamanın toplumunu yansıtan eserlerin ve yaratıcı faaliyetlerin sergilenmesi amacıyla açılmıştır.

Louvre Müzesi : Dünyanın en önemli sanat koleksiyonlarına sahip olan Louvre'un orta çağa kadar uzanan bir tarihi vardır. 1190'da Kral Philippe Auguste tarafından Parisi Viking akınlarına karşı korumak amacıyla bir kale olarak yaptırılmıştır. İzleyen yıllar boyunca durmaksızın genişletilerek, yakınlarda yapılan önemli eklemeler ile tüm galerilere ulaşan büyük avludaki cam piramitten giriş yapılan çok büyük bir yapıttır.

Mona Lisa, Leonardo da Vinci'nin 1504 yılında yaptığı Floransa'lı bir soylu kadın Gioconda diye bilinen resmi Rönesans portre sanatının en tipik örneği olarak kabul edilmiş, resmedilen kadının büyüleyici gülümseyişi sayısız yorumlara yol açmıştır. Özel bölümde en fazla ziyaret edilen yerdir. Çok fazla ziyaretçisi olan dünyanın en büyük müzelerinden biridir.

Quartier Latin : Sen Nehri ile Jardin du Luxembourg'a uzanan nehir kenarındaki bu eski semt, kitapçılar, kafeler, sinemalar ve caz kulüpleri ile doludur. Bölgenin omurgası olan Boulevard St.Michel'deki gösteriler yerlerini ticari faaliyetlere terk etmiş görüntüsü veriyor.

Quartier Tuileries : Tuileries bir yanda geniş Place de la Concorde, diğer yanda Grande Louvre ile çevrilidir. Bir zamanlar kraliyet saraylarının çoğunluğu burada bulunmuş. Günümüzde hayranlık uyandıran krallar artık moda krallar olmuştur. Place Vendôme'deki kraliyet ışıltısının yerini bugün Cartier, Boucheron ve Chaumet'nin değerli taşları ile bankerlerin şık kıyafetleri almış, tabii bir de lüks Ritz Otelinin konuğu olan zarif hanımlar.

Jardin des Tuileries : Bu formel bahçeler bir zamanlar Palais de Tuileries'in bahçeleriymiş. Louvre'den Cham Elysées ve Arc de Triomhé'a dek Sen Nehri boyunca uzanan güzel manzaranın ayrılmaz bir parçasıdır. 300 yıldır halka açık olup şehir hayatının en önemli

parçalarından biri haline gelmiştir. Günümüzde büyük ölçüde yenilenip şekillendirilerek ağaçlandırılmış ve pek çok modern heykeller eklenmiştir. Tatil günlerinde çok ziyaretçisi olmaktadır. Jardins du Luxemburg, Versay Bahçeleri, Bagatelle Bahçesi görülmeye değer diğer Paris bahçeleridir.

Montmartre : Montmartre ve sanat birbirinden ayrı düşünülemez. Kabareleri ve revüleri ile ünlüdür. Yazarlar, şairler ve öğrenciler için buluşma yeridir. Montmartre tepesi doğal büyüsunü korumaya devam ederken, köy atmosferi de bütünlüğünden birşey kaybetmemiştir. Eski köy meydanında sokak ressamı, hediyelik eşya satıcıları çokca görülüyor. Dolambağlı yollar, taraçalar, uzun merdivenleri ilginçtir. Çeşitli noktalardan muhteşem kent manzaraları görülür. Eğlenmek için gelinen bir yerdir. Ünlü gece kulübü Moulin Rouge da bu bölgede gördük.

Montparnasse : 20 yy'da gelişen sanat ve edebiyat merkezi, birçok modern ressam, heykeltıraş, yazar, şairler için çekici buluşma yeridir. Hem Fransızları hemde birçok yabancıyı kendisine çeken bölgedir. Ünlü kafeleri ve küçük tiyatroları ile hareketli bir yer. Sanatın ve lüks hayat tarzının birleşimi ile ünlü Montparnasse'ta hayat, adına yakışır bir şekilde devam ediyor.

Assemblée Nationale : Günümüzde politik görüşmelerin yapıldığı bir meclis salonu olarak kullanılan Chambre de Députés , bir zamanlar 14. Louis'in kızına ait bir saraymış. 1830'dan beri Fransız Parlementsü'nün avam kamerasının merkezi olarak hizmet vermekte olup Parlementsüyü çalışırken izlemek mümkündür. Görkemli sütunları bulunan Neo-klasik ön cephe, tam karşısında Sen Nehrinin öte yakasında bulunan La Madelein Kilisesinin ön cephesiyle uyumlu olması için eklenmiştir.

Arc de Triomphe (Zafer anıtı) : Napolyon, en büyük zaferi olan 1805 yılındaki Austerlitz Savaşından sonra askerlerine şu sözü vermiş. "Eve dündüğünüzde zafer takları altından geçeceksiniz". Ertesi yıl temeli atılan tak ne var ki Napolyon'un gücünün sona ermesi ile bu anıtsal yapı 1936 yılında tamamlanabilmiş. 50m yüksekliğindeki tak, bugün zafer kutlamalarının ve geçit törenlerinin başlangıcı olarak işlevini sürdürüyor.

Gare du Nord : 30 kadar peronda kalkışa hazır trenler gördük. Paris'den Londra'ya 2 saat 35 dakika da hızlı tren ile gidilebiliyor. Brüksel, Amsterdam, Köln'e ve İskandinav ülkeleri ile ayrıca Fransa'nın her tarafına hızlı tren seferleri yapılıyor.

Gare de L'Est : 30 peron ile Fransa'nın doğusu ve Avusturya, İsviçre ile Almanya yönlerine hizmet veriyor.

Paris, hem Fransa'nın hemde Avrupa'nın demir yolu ağının merkezidir. Gare de Lyon ana istasyondur. Gare

St.Lazer, Gare Montparnasse, Massy-Palaiseau, Marne-La-Vallée ve Aeroport Charles de Gaulle diger istasyonlardır.

Özet : Başkent Paris Fransa'nın kuzeyinde yer almaktadır. 1200 km²'lik yüz ölçümü ile ülke nüfusunun neredeyse beşte biri olan 10 milyon üzerinde kişiye ev sahipliği yapan Île-de-France bölgesinin merkezindeki Sen Nehri üzerinde bulunur. Avrupa'nın önemli iş ve kültür merkezlerinden biri olan kent, kuzey Fransa'daki etkinliklerinde merkezidir. Paris M.Ö. 55'de Roma'lılar tarafından fethedildiğinde Île-de-France üzerinde Parisli adlı kabilenin yaşadığı küçük bir kasaba imiş. Orta çağ boyunca dinsel bir merkez haline gelen kent, mimari yapıtlar inşa edilerek, öğrenim merkezi olarak da gelişip Rönesans ve Aydınlanma dönemlerinde kültür ve düşünce hayatının merkezi olmuştur. 1789 devrimi, rejim değişikliği yanında fikir ve özgürlük getirmiş 1848 yıllarından sonra şehir köklü bir değişikliğe uğramış, hukuk eğitimi alan mülkiye memuru Baron Haussmann'ın Paris Vali Yardımcılığına atanmasından sonra 17 yıl boyunca kent planlama çalışmalarını yürütmüş, dönemin en iyi mimar ve mühendisleri ile Paris'i yeniden planlamıştır. Yaptığı kapsamlı kent plancılığı çalışmaları ile Paris'i şık yollar ve bulvarlara kavuşturmuş, 20 yy'da batı kültürünün itici gücü haline gelmiştir.

Paris görülecek yerlerle dolu muhteşem bir şehir olduğundan kafelerde oturmayıp olabildiğince gezip görmeye ağırlık verdik. Yakın yerlere yürüyerek, uzak yerlere L'Open Tour otobüsleri ile gittik. Şehrin her bölgesi tarihi ve belirgin özelliklerini vurgulayan özelliklerini koruyor. Pek çok saraylar, müzeler, kiliseler, opera ve tiyatrolar, parklar, bahçeler, alışveriş ve eğlence yerleri şehre değişik bir görünüm kazandırmış.

Caddelerde yol boyunca sıralanan binaların hemen hepsi aynı yükseklikte, genellikle 4-5 katlı, görünüm itibari ile birbirine benzeyen binalardan oluşuyor. Asırlık binalar çok görülüyor. Yapı tarzında eskiye bağlılık devam ediyor. Daire katları yüksek tavanlı yapılıyor. Tipik küçük Fransız balkonları hemen her binada görmek mümkün. Cadde ve sokaklarda yoğun kalabalıklar görülüyor.

Caddeler sağlıklı soltu ağaçlandırılmış olup çok düzenlidir. Sanki cetvelle çizilmiş gibi düzgündür ve hepsi bir meydana çıkmaktadır. Yayaalara ayrılmış olan tretuvarlar ile ara sokaklarda dahil hiçbir şekilde birşeyler konarak işgal edilmiyor. Tretuvarların başlangıç noktalarına eğim verilerek engellilerin araçlarına kolaylık sağlanmış. Bulvarlarda bisiklet yolları mevcut. Elektrikle çalışan motosiklet çok fazla kullanılıyor. Gürültüsüz çalışmaları için revaçta olup belli yerlerde park yerleri ve elektrik sarj yerleri yapılmış. Yollarda seyreden otomobillerin hemen

hepsi yeni ve gürültüsüz çalışıyor. Taksilerde renk mecburiyeti yok yalnız üzerlerindeki taksi levhalarından ayırt ediliyor. Şehir merkezinde benzin istasyonu göremedik. Trafik kurallarına herkes riayet ediyor. Sürücüler yayalara karşı saygılı, sanki yayaların geçiş üstünlüğü var. Korna sesi hiç duymadık.

Paris her noktasını boydan boya kateden numaralarına ve terminal adlarına göre ayırt edilen 13 adet metro hattına sahiptir. Şehrin dört bir yanına dağılmış düzinelerce istasyonuna sahip olduğu için başkenti dolaşmanın en hızlı ve ucuz ulaşımıdır.

Paris sanat ve edebiyat merkezi olarak birçok modern ressam, heykeltıraş, yazar, şair, sanatkar, ilim-bilim adamlarını çekiyor. Eğlenceli atölyeler, ünlü bohem yaşam tarzı hem Fransızları hemde birçok yabancıya cezbedici geliyor.

Paris görülecek yerler ve yapılacak şeylerle dolu muhteşem bir şehir. Kalmış olduğumuz 5 günlük süre içerisinde olabildiğince planlı hareket ederek çok yer görmeye gayret ettik.

Avrupa'nın ilerlemiş medeni ülkesi Fransa'nın başkenti Paris'deki gezimizden memnun olarak ayrılıp, gezip gördüklerimizi kısaca özetlemeye çalıştım.

